

HEKSLOOT 1972

Half jan. de gehele dag vorsttrek van Kieviten naar Z.W. Een sterk hogedrukgebied dat zich van N.Rusland via de Noordzee tot voorbij Ierland uitstrekte zorgde ervoor dat wij op 11 maart van vrij zacht lenteweer in een koudegolf waren gekomen.

12 en 13 maart: hevige Kou en harde noordoostelijke wind zijn de oorzaak van terugtrek van Kievit, Goudplevier, Grutto, ganzen en Tureluur. Lepelaars, pas terug uit het zuiden, zitten bij het Naardermeer te rillen van de koude. Baltsende weidevogels zagen we dan ook in de tweede helft van maart. Helaas bracht april maar één zachte lentedag, iets boven 15 graden. De boeren hebben dit jaar zeer laat gemaaid, wat de broedende vogels ten goede moest komen, maar waar we helaas niets van gemerkt hebben. Het gras was van slechte kwaliteit, hier is evenals elders in het land veel hooi in brand gestoken. Het is dit jaar bij één snede gebleven.

Van vlinders en libellen hebben we weinig waargenomen, daarentegen wel weer behoorlijk kikkers.

Indien de Zwanebloem een van onze markante waterplanten van schone sloten is, moet het met de verontreiniging van het water hier nogal meevallen, daar deze waterweegbreeachtige nooit ontbreekt.

Overzicht broedvogels:

	1963	1965	1967	1970	1971	1972
Wilde eend	10	8	13	14	12	11
Wintertaling	-	-	1	1	2	2
Zomertaling	-	-	-	1?	-	1-2
Slobeend	2	1	2	2-3	3	3
Kuifeend	-	-	2	2	-	-
Knobbelzwaan	1	1	3	2	2	2
Waterhoen	1	2	3	3	4	4
Meerkoet	2	5	8	11	8	9
Schulekster	2	2	1	2	2	2
Kievit	15	5	8	12	10	12
Grutto	12	6	8	12	11	10
Tureluur	3	2	2	4	3	4
Kemphaan/hen	4	-	2	-	-	-
Veldleeuwerik	-	-	2	2	3	2
Rietzanger	-	-	2	3	2	1
Graspieper	2	1	2	2	2	3
Gele Kwikstaart	3	-	-	-	-	-
Rietgors	1	1	2	2	2	2
Huismus	3	2	3	3	3	2

Overzicht van de aanwezige vogels:

FUUT: Meer waargenomen dan vorige jaren, hoofdzakelijk in fortgracht langs Nieuwe Rijkweg. Van eind maart tot begin sept. veelal 1 of 2 eks. Heeft bij fort Zuid gebroed, 14 mei 3 jongen geboren waarvan na veertien dagen 1 jong niet meer is gezien. 27 aug. in de fortgracht de twee jongen alleen. Na lange tijd kwamen de ouders vanuit het Spaarne hevig alarm makend op zoek naar hun jongen.

GEOORDE FUUT:

27 febr. een eks. in de Heksloot en later op de morgen in het NoorderSpaarne, zeer waarschijnlijk dezelfde fuut.

DODAARS: 30 jan. een zeer dichte mist, waardoor het waarnemen werd bemoeilijkt, toch een eks. ontdekt.

Eerste paasdag, 2 april, nog een eks. gezien in de fortgracht.

BLAUWE REIGER:

Deze reiger het gehele jaar aanwezig.

30 juli en 13 aug. met 12 eks., maar zoveel zijn op andere waarnemingsdagen niet gezien, dan zijn er tussen de twee en acht eks. Op de laatste dag van het jaar bij - 3° C. alleen een open stukje water bij het in werking zijnde gemaal, vlak bij de Slaperdijk, het enige eks. Dit is een geliefkoosd plekje, daar hier bijna altijd een reiger is te vinden.

WILDE EEND:

Het gehele jaar aanwezig. In de eerste en laatste maanden van het jaar met meer dan in de daartussen liggende maanden.

23 jan. 38♂♂, 36♀♀, 26 dec. 28♂♂, 25♀♀.

De eerste jongen op 1 mei n.l. 16 eks.

Verder o.a. 22 mei 41 j., 11 juni 17 j. en 7 donsjongen, 16 juli 10 jongen en 39 donsjongen en 23 aug. nog 4 dons j.

WINTERTALING:

Aanwezig met 2-4 paar waarvan 2 paar met zekerheid heeft gebroed. Baltsend 26 maart. 19 maart gezien 12♂♂-7♀♀ en 5 nov. 7♂♂-6♀♀. Deze taling tussen eind mei en begin sept. niet gezien, wat niet wil zeggen dat ze niet aanwezig waren, maar onzichtbaar waren door het hoge gras.

ZOMERTALING:

In 1969 en 1970 werd verondersteld dat deze taling hier had gebroed. Nu kan met zekerheid worden vastgesteld dat een paar heeft gebroed. Van het tweede paar is dit niet met zekerheid te zeggen. Vanaf 19 maart tot 16 april ♂ en ♀ aanwezig. Tussen 23 april en 6 mei twee à 3 paar. Begin mei zelfs 5♂♂ aanwezig. Op 22 mei de laatste ♂♂ gezien.

SMIENT: Tot eind maart aanwezig met maximaal 200 eks. meestal rondvliegend, alleen op 19 maart liepen 55 eks. tussen een troep meerkoe-ten op het land. Dan weer opnieuw waargenomen vanaf half okt. maar in klein aantal n.l. met 5 tot 48 eks. In nov. en dec. waren wel vele aanwezig op de Mooie Nel wat uit het geluid kon worden opgemaakt.

SLOBEEND: Aanwezig vanaf 26 maart tot en met 3 dec.

2 april 8♂♂ met 7♀♀. In de maand mei veelal alleen ♂♂ gezien. 14 mei eerste jongen, 22 mei 9♂♂ en een ♀ met 9 jongen. In juni juli, aug, en sept. slechts enkele eks. gezien. 13 aug. vlogen 8 eks. over naar Z.W. Nov. en dec. weer meer eks. n.l. 5♂♂ met 5♀♀.

KUIFEEND: Evenals in 1971 van broeden hier niets gemerkt, gaat toch liever naar zijkanaal B.

Deze laat-broedende eend daarom ook tussen eind juni en begin november hier gemist. Tot 25 juni soms in grote getale aanwezig, zoals op 13 feb. met 22♂♂ en 26♀♀. Maar doorgaans van een enkele ♂ en ♀ tot 14♂♂ en 10♀♀. In de maanden nov. en dec. slechts weinig waargenomen, veelal 2♂♂ met 2 tot 4 ♀♀.

TAFELEEND: Alleen 19 nov. een ♂ en ♀ in de fortgracht bij de Slaperdijk.

MIDDELSTE ZAAGBEK:

27 feb. vlogen twee eks. over in de richting van de Mooie Nel.

BERGEEND: Van 27 feb. tot en met 22 mei geregeld waargenomen met 2-4 eks. Zoals al eens eerder bericht, broedt deze eend aan het zijkanaal B.

KNOBBELZWAAN:

Gehele jaar aanwezig. Eerste nest met 4 eieren op 9 april. Uit 2 nesten zijn zes jongen gekomen, waarvan een jong na 16 juli niet meer is gezien. Een nest met vier eieren is tussen 14 en 22 mei verstoord, dit lag op de hoek waar de Hekskoot een haakse bocht maakt, dus zeer ongunstig. Vele bezoekers van dit gebied gingen hier terug uit angst voor de agressieve zwaan. 6 mei waren 17 zwanen aanwezig, een aantal dat ongekend is voor die tijd van het jaar, alhoewel dit jaar niet, komen zulke hoge aantallen meer voor maar dan in de eerste en laatste maanden van het jaar.

TORENVALK: Elf maal boven het gebied, meestal een enkel eks. alleen op 26 maart een ♂ en ♀.

PATRIJS: Zesmaal gezien, in maart en april 2-4 eks., 6 eks. op 2 sept. en in nov. nog tweemaal met resp. 8 en 7 eks.

WATERHOEN: Gehele jaar aanwezig. Tot begin april met 12-28 eks. Van 9 apr. tot en met 24 sept. 9-11 eks. In de laatste drie maanden weer meer en wel 19-39 eks. Het grootste aantal in de maand dec.

n.l. 33-39 eks., is in jaren niet voorgekomen, dit zijn getallen die na de strenge en langdurige vorst van 1962-1963 hier niet meer tot heden zijn gezien.

22 mei de eerste drie jongen, enkele weken eerder dan in 1971. 30 juli nog 4 donsjongen.

MEERKOET: Gehele jaar aanwezig, met in het begin van het jaar wel tot 1530 eks. zoals op 6 febr. Tot begin april bleef het aantal schommelen tussen 53 en 512 eks.

Van eind april tot eind aug. ongeveer 36 eks. 2 april eerste bewoonde nest en op 11 juni nog een paar aan het bouwen. Vanaf half mei eerste jongen. Half juli en begin aug. nog donsjongen. Eind sept. neemt het aantal koeten weer toe van 63 tot 292 eks.

SCHOLEKSTER: Hier aanwezig van 27 feb. tot en met 27 aug. Van eind febr. tot begin maart 18-56 eks. Hierna minder in aantal en wel 7-16 eks. In juli en aug. weer meer 14-37 eks. Eerste kopulatie gezien op 19 maart. 23 april eerste broedgeval en 14 mei twee nesten. Jonge vogels waargenomen in juni en juli.

KIEVIT: Gehele jaar aanwezig geweest, op de laatste dag van het jaar na.

Begin jan. 63 eks., 6 feb. 11 eks. die bleven rondvliegen zonder op de grond te komen. Van half feb. tot begin maart 86-104 eks. Van half maart tot half juni 32-73 eks. met op 19 maart en 9 april resp. 150 en 30 eks. boven het gebied rondvliegend. Van 25 juni tot 17 dec. aantallen van 78 tot 443 eks. 30 dec. veel vorsttrek naar zuid, 31 dec. geen enkele kievit aanwezig. Begin maart de eerste baltsende en vanaf half mei de eerste jongen. Eind mei, juni en juli behoorlijk jongen gezien. Het aantal eierenzoekers neemt steeds toe, op 19 april zelfs een met een hond, die grote onrust in het veld teweeg bracht. Er worden eieren gevonden, maar of dat alleen van de kievit is blijft een vraag.

GOUDPLEVIER: 6 eks. op 2 en 15 jan. Tussen 24 sept. en 3 dec. geregeld kurnen waarnemen met 2 tot 19 eks. tussen de kiefden.

WATERSNIP: In tegenstelling met voorgaande jaren is deze snip bijna het gehele jaar aanwezig geweest. Grote aantallen op 2 jan. 21 eks. en van 8 okt. tot en met 3 dec. 21 tot 26 eks., met als uit-

schieder 41 eks. op 5 nov. 25 juni waren 2 eks. aan het jagen .
Op andere waarnemingsdagen schommelde het aantal tussen 1 en 13 eks.

BOKJE: Op 24 sept. en 8 okt. telkens 1 eks. aanwezig.

WULP: Tussen 13 feb. en 6 mei aanwezig met 2-8 eks. Daarna weer van 27 aug. tot en met het einde van het jaar met 1-4 eks.

31 dec. vlogen negen eks. zeer hoog over naar Z.W.

GRUTTO: De eerste drie eks. aanwezig op 27 febr. en de laatste op 13 aug. Baltsende en Kopulerende vogels vanaf half maart. Grote aantallen op 2 april, 9 april en 25 juni resp. 46, 68 en 54 eks. Begin mei eerste jongen gezien, eind juni 2 jongen en vier paar hevig alarmerend. In de broedtijd 30 tot 36 eks. aanwezig.

WITGATJE: Alleen op 6 feb. een eks. waargenomen.

OEVERLOPER: 14 mei langs de Spaarndamseweg 1 eks. dat in noordoostelijke richting vloog,

TURELUUR: Met veelal 2-9 eks. aanwezig van half maart tot half aug.

Meerdere vogels op 2 april, 6 mei en 25 juni resp. 21, 17 en 18 eks. De eerste kopulatie gezien op 9 april en de eerste jongen op 14 mei. Vier jongen op vier verschillende plaatsen in het gebied op 25 juni.

KEMPHAAN: Van 5 maart tot 16 juli op de vaste baltsplaats, maar van dit schouwspel dit jaar niets gezien. Op elke wekelijkse waarnemingsdag liepen het aantal hanen en hennen ook zeer uiteen. Van begin april tot begin mei 3 tot 4♂♂ en 2 tot 8♀♀. Vanaf half mei liep dit nog terug van een enkele hen tot 2♂♂ en 2♀♀.

GROTE MANTELMEEUW:

Minder waargenomen dan in voorgaand jaar. Na 30 jan. met 3 ad. eks. moeten wachten tot 22 okt. toen 1 ad. eks. hier was. Tussen 5 nov. en 17 dec. 9 tot 24 ad./juv. aanwezig.

KLEINE MANTELMEEUW:

Nadat op 2 jan. 7 eks. hier waren, duurde het tot eind aug. voordat ze zich weer lieten zien. Tussen 20 aug. en 8 okt. 1 tot 8 eks. Vanaf 22 okt. tot het eind van het jaar 16 tot 70 ad./juv. eks. Het toenemende aantal in de laatste drie maanden van het jaar komt doordat van de vele op de landtong bij de Mooie Nel, tegen de vuilstortplaats "Schoterweg" in de Waardepolder, aanwezige wel eens enkele komen overvliegen naar hier.

ZILVERMEEUW: Deze meeuw is hier nog maar weinig aanwezig. Over het gehele jaar zijn ze van de waarnemingsdagen slechts op 9 dagen gezien; tussen half maart en half okt. in het geheel niet. In deze twee perioden zijn vanaf 2 jan. en 5 mrt. 3 tot 6 eks. en van 22 okt. tot en met 17 dec. 5 tot 13 ad./juv. eks. waargenomen.

STORMMEEUW: Komt ook het gehele jaar voor maar in klein aantal. Tot half juli 4-12 eks. waarvan het allergrootste deel juv. zijn. Eind juli neemt het aantal toe, 14 tot 23 eks., waar nu niet alleen juv. maar ook ad. eks. bij zijn.

KOKMEEUW: Van alle meeuwen hier de meest voorkomende. Van begin jan. tot eind juni 19 tot 83 eks. Vanaf half juli neemt het aantal toe, 16 juli 158 eks. w.o. veel eerstejaars jongen, die al zeer zelfstandig waren. Tussen half juli en eind dec. 101 tot 320 ad./juv. eks. Bij deze meeuw moet men eigenlijk twee "maatstaven" aanleggen om een juist beeld te krijgen, één voor dag en één voor nachtverblijvers. Zo kan het gebeuren dat er bij vroege waarnemingen tijdens de lange nachten, tussen schemer en licht worden, geen enkele meeuw aanwezig is maar een uur later weer vele: de dagverblijvers; maar dat aantal is veel kleiner dan van de nachtverblijvers, die hier hun slaappleats vinden.

ZWARTE STERN: 30 juli en 30 aug. vlogen beide keren 6 eks. in de richting Z.O.

VISDIEFJE: Aanwezig van 1 mei tot en met 27 aug., dus bijna vier weken later dan in 1971 want toen werd de eerste veetien dagen eerder gezien. Meestal 1 of 2 eks., alleen 30 juli boven de sloten 4 eks.

HOUDUIF: Vele duiven in eerste vier maanden en laatste twee maanden van het jaar. Tussen jan. en 16 apr. 27 tot 84 eks. met als uitschieter 2 april met 143 eks. Tussen 14 mei en 5 nov. 6 tot 19 eks., met een uitzondering op 24 sept. toen er 31 eks. waren. Vanaf 19 nov. weer meer en wel tussen de 26 en 97 eks.

TURKSE TORTEL: Langs de Nieuwe Rijkweg bij fort Zuid in wilg gezien 1 eks. op 4 juni en 7 eks. bij elkaar op 24 sept.

KOEKOEK: Vloog dit jaar slechts driemaal over het gebied in oostelijke richting, tussen 6 en 7 uur op 22 mei en 4 en 25 juni.

GIERZWALUW: Van 1 mei tot en met 13 aug. met 4 tot 15 eks. geregeld boven het gebied.

- VELDLEEUWERIK:** 30 jan. 58 eks. hetgeen een uitschieter was daar het aantal van de, het gehele jaar aanwezige, leeuwerik varieert van 2 tot 7 eks. 27 feb. was ook nog een uitzondering met 22 eks. en 30 overvliegende eks. in de richting N.O. 13 feb. bij zon-nig weer zingende 33. 11 juni 4 jongen gezien.
- BOERENZWALUW:** Het eerste eks. vier dagen eerder dan in 1971 n.l. op 9 apr. Waargenomen tot 24 sept. Aantallen dit jaar laag, variërend van 1 tot 5 eks.
- HUISZWALUW:** Aanwezig van 6 mei tot eind sept. Tot 30 juli maks. 12 eks., maar na 13 aug. meer, soms wel 32 eks., daar zijn vele jongen bij van de nesten waarvan de ouders hebben gebroed bij het machinegemaal op fort Zuid. 24 sept. nog 19 eks. aanwezig.
- ZWARTE KRAAI:** Deze kraai kan men hier altijd vinden. Het aantal varieert van 2 tot 9 eks., met de bekende uitzondering op 27 febr. toen er 22 eks. aanwezig waren. Twee jonge kraaien, waarvan één met zeer veel wit, waargenomen op 30 juli, 13 en 27 aug. deze komen uit het nest dat zich op fort zuid bevindt endat vanaf de Nieuwe Rijkweg goed is te zien.
- BONTE KRAAI:** Tot eind maart twee tot vijf eks., maar op 13 feb. 11 eks. Hierna weer present vanaf begin nov. met meestal 2-3 eks., alleen op 5 nov. waren zes eks. aanwezig.
- KAUW:** Het gehele jaar aanwezig, al zijn de grote troepen van jaren geleden, evenals in 1971, ook dit jaar niet gezien. In de meeste gevallen worden tussen 2 en 9 eks. opgemerkt. Meerdere eks. op 19 mrt. en 2 apr. resp. 31 en 23 stuks. Op 16 mrt. tussen 12 eks. een kauw met zeer veel wit op de rug en vleugels. In Z.W. richting vlogen op 8 okt. 10 eks. over.
- KOOLMEES:** In twee perioden aanwezig, tot eind apr. en vanaf eind aug. veelal langs de Nieuwe Rijkweg, maar ook in het riet langs de Heksloot. Meestal 2 tot 3 eks., maar op 2 jan. en 6 feb. resp. 8 en 17 eks., 27 aug. aan de Nieuwe Rijkweg in wilg, een zeer ril troepje van 2 Koolmezen, 2 Pimpels en 3 eks. van de Fitis.
- PIMPELMEEES:** Ook deze mees veelal langs de Nieuwe Rijkweg maar toch iets meer aan de Heksloot. In doorsnee is hun aantal groter dan van de Koolmees en wel 2-6 eks. Ook in twee perioden aanwezig, tot half feb. en vanaf eind aug. Verblijft dus langer elders.

WINTERKONING: Vier waarnemingen, waarvan drie maal een eks. op 5 mrt. 13 mrt. en 14 mei. Op 8 okt. 2 eks. in het riet.

KRAMSVOGEL: Tot eind maart 2 tot 16 eks. Vanaf begin nov. weer aanwezig met tussen de 14 en 41 eks. 3 dec. samen met de Koperwiek op een stuk ondergelopen weiland, 40 eks. aanwezig.

ZANGLIJSTER: Tussen de Kramsvogels, alleen op 6 feb. één eks.

KOPERWIEK: Tot half feb. slechts enkele aanwezig. Vanaf begin nov. hier weer terug met aantallen die variëren van 2 tot 41 eks. Op 3 dec. bevonden de 41 eks. zich hoofdzakelijk op een onder water gelopen perceel weiland, tesamen met Kramsvogels bij zonnig weer en een temperatuur van 10° C.

MEREL: Is dit jaar meer waargenomen dan in voorgaande jaren. Al worden de meeste dicht bij de bebouwde kom van Spaarndam gezien, ook op de weilanden komen ze voor. Tot eind feb. twee paartjes en in apr. en mei alleen de mannen. Tussen half mei en begin nov. geen waargenomen, maar dan in nov. en dec. weer 2 ♂♂ en 2 ♀♀ en drie juv. eks.

TAPUIT: Alleen op 27 aug. en 2 sept. resp. 1 en 2 eks. waargenomen.

PAAPJE: Tweemaal aanwezig en wel op 24 sept. en 8 okt. met 5 en 3 eks. Beide malen op de zelfde plaats op prikkeldraad langs het pad, waar ook in 1971 een waarneming werd gedaan.

KLEINE KAREKIET: Alleen op 4 juni een eks. waargenomen. Heeft wederom gebroed in het riet van moerasje op de hoek van de Slaaperdijk en Westzaan.

RIETZANGER: In tegenstelling met voorgaande jaren nu maar één broedgeval. Waargenomen van begin mei tot eind augustus.

GRASPIEPER: Vanaf begin maart tot half dec. altijd aanwezig met doorgaans 4 tot 9 eks. Van eind sept. tot begin nov. resp. 12, 13 en 21 eks. Begin mei eerste nest ontdekt en eind mei de eerste jongen. Tot half juli jonge piepers gezien.

WITTE KWIKSTAART: 19 maart vloog een eks. in de richting oost.

GELE KWIKSTAART: Helaas alleen op 23 apr. een ♂ en op 23 mei een paartje. Hetgeen in 1971 werd verondersteld, n.l. dat deze kwik zich meer gaat bevinden op bouwland, blijkt voor onze omgeving juist te zijn.

SPREEUW: De Spreeuw komt hier het gehele jaar voor in aantallen die van week tot week grote verschillen vertonen. Op de topdagen

na zijn tussen de 29 en 87 eks.aanwezig geweest. De topdagen waren 16 feb. met 105, 13 feb.met 124,13 aug.met 162 en 5 nov. met 128 eks. Vanaf 22 mei bevonden zich jongen tussen de volwassenen.

GROENLING: Langs de Nieuwe Rijkweg driemaal een eks.waargenomen op 23 jan. 13 aug.en 22 okt.

PUTTER: Waargenomen in feb.,april,juni,juli,aug.en nov.met veelal 1 tot 3 eks. Op 16 juli met 4 en 5 nov.met 6 eks. Komt zowel aan de Nieuwe Rijkweg in knotwilg als op akkerdistel langs de Heksloot voor.

KNEU: 2 jan, vlogen 23 eks.in zuidoostelijke richting. 30 juli 6 eks. aanwezig. 13 aug. tussen 06.30 en 07.00 uur vlogen langs het Spaarne 85 eks.in vier troepjes naar noordoost, 24 sept.3 eks. aanwezig.

VINK: Alleen op 23 jan.en 27 feb.een vrouwelijk eks.langs de weg naar Spaarndam.

RIETGORS: Begin mrt.de eerste ♂ in het riet. Eind mrt.veel doortrek. De twee broedparen waren weer op de bekende plaatsen. Nadat op 27 aug.,zoals werd verondersteld,de laatste vogel was gezien, werd op 8 okt.hier toch nog een mannelijk eks.waargenomen.

HUISMUS: Buiten de twee broedparen, in het gemaal bij de Slaperdijk,komen ze veel voor langs het Spaarne en de Nieuwe Rijkweg. Het aantal schommelt meestal tussen 6 en 17 eks.,maar op 16 juli en 30 juli 32 eks. en 19 nov.38 eks.

RINGMUS: Deze mus, indien aanwezig, altijd op dezelfde plaats waargenomen. 20 eks.op 2 jan. 32 op 15 jan. en 5 op 6 feb. 19 nov.tussen grote troep Huismussen waren 23 eks. en nogmaals op 26 dec. 23 eks. aanwezig.

Namens de V.W.G.
L.A.Weber en
E.Dijkstra
Indischestraat 131
HAARLEM.